

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203424
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121203424.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. T., nar. XX.XX.XXXX, B. D., nar. XX.XX.XXXX a T. D., nar. XX.XX.XXXX, umiestnené v F., C. XX, R., v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Q., R., deti rodičov - matka: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t.č. bytom R., K., a otec mal. N.: F. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t.č. bytom N. XXX, a otec mal. B. a T.: N. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, K., t.č. W. F., za účasti F., C. XX, R., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D., D. XX, D., o vyslovenie osvojiteľnosti, pozbavenie rodičov rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Súd v y s l o v u j e osvojiteľnosť maloletých detí N. T., narodenej dňa XX.XX.XXXX, B. D., narodenej dňa XX.XX.XXXX, a T. D., narodenej dňa XX.XX.XXXX.

II. Súd p o z b a v u j e matku a otcov maloletých detí výkonu rodičovských práv a povinností.

III. Súd u s t a n o v u j e maloletým deťom za poručníka F., R., ktoré je povinné zabezpečovať výchovu maloletých detí, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

IV. Poručník je p o v i n ň ý predkladať súdu dva krát ročne, k 30.06. a k 31.12. každého roka, správu o osobe maloletých detí a správu o nakladaní s majetkom maloletých detí.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 08.06.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľa na vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí a dňa 15.06.2021 návrh na pozbavenie rodičov rodičovských práv a povinností a ustanovenie L. R. ako poručníka maloletým deťom.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že dňa 08.06.2021 bolo oznámené navrhovateľovP., že dňom 08.06.2021 uplynula lehota 6 mesiacov nezáujmu biologickej rodiny o maloleté deti. O maloleté deti neprejavil záujem žiadnym spôsobom ani nikto z príbuzných. Rodičia si neplnia vyživovaciu povinnosť. Maloleté deti sú umiestnené do starostlivosti F.. Matka sa momentálne nezdržiava na adrese trvalého pobytu, nie je známy jej pobyt a nie sú známe jej bytové, sociálne a ekonomické pomery. Otec maloletých detí T. a B. je toho času vo výkone odňatia slobody. Otec maloletej N. sa zdržiava na neznámej adrese a nie je im známy ani jeho spôsob života. Rodičia maloletých detí sú dlhodobo nezamestnaní, nemajetní, ani jeden z nich nemá stálu prácu a pravidelný príjem. Od umiestnenia detí do starostlivosti centra nemajú rodičia žiadne stabilné bývanie. Maloleté deti bezprostredne po umiestnení do centra boli spoločne umiestnené do starostlivosti profesionálnej matky, ktorá maloletým deťom zabezpečuje komplexnú starostlivosť. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý. Medzi súrodencami je vytvorené silné súrodenecké puto. Na

pojednávani ďalej navrhovateľ uviedol, že na podanom návrhu trvá, má za to, že podmienky sú splnené a v minulosti záujem matky o deti bol len krátkodobý. Pokiaľ ide o staršie matkine deti E., H. a H., tieto sú už osvojené. Navrhovateľ ďalej uviedol, že bez toho, aby bola nad deťmi vyslovená osvojiteľnosť, nie je možné deti zaradiť do zoznamu detí vhodných pre osvojenie.

3. Ako dôkazy navrhovateľ predložil rodné listy maloletých detí, Oznámenie o splnení podmienky osvojiteľnosti zo dňa 08.06.2021, správu o pomeroch zo dňa 09.07.2021, správu L. o maloletých deťoch zo dňa 02.08.2021.

4. Matka ani otec N. D. sa k návrhu nevyjadrili.

5. Otec F. T. na pojednávaní uviedol, že s návrhom v celom rozsahu súhlasí.

6. Procesný opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že vzhľadom na doterajší priebeh a s ohľadom na najlepší záujem detí v budúcnosti odporúča vysloviť osvojiteľnosť maloletých detí a za poručníka maloletým deťom ustanoviť L. R..

7. L. R. na pojednávaní uviedlo, že súhlasí s ustanovením za poručníka maloletých detí, ako aj s vyslovením osvojiteľnosti nad maloletými deťmi, s tým, že je to v záujme maloletých detí, keďže záujem matky hodnotia ako chvíľkový, rodičia neplatia výživné a od decembra 2020 deti nikto nenavštívil, a to ani iní príbuzní.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami predloženými navrhovateľom, ako aj výsledkami el. lustrácie rodičov v Registri obyvateľov, výsledkom el. lustrácie otca N. D. v T., a tiež obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 37P/29/2019 (z neho uznesenie č.l. 94 a zápisnica zo dňa 30.09.2020), obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Galanta sp.zn. 21P/120/2018 (z neho rozsudok č.l. 103) a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Galanta sp.zn. 22P/62/2018 (z neho rozsudok č.l. 180), keď pojednával v neprítomnosti matky, ktorá mala predvolanie doručené na č.l. 26, svoju neprítomnosť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala a v neprítomnosti otca Vojtecha Horvátha, ktorý nepožiadala o eskortu z výkonu trestu odňatia slobody, pričom súd zistil nasledovný skutkový stav:

9. Nad maloletou N. a T. bola rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 21P/120/2018-103 zo dňa 13.02.2019, právoplatným dňa 12.03.2019, nariadená ústavná starostlivosť, s ich umiestnením do L. R., pričom rodičia maloletých detí boli zaviazaní platiť na každé z detí minimálne výživné a bola im uložená povinnosť v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku upraviť si rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Nad maloletou B. bola rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 22P/62/2018-180 zo dňa 30.04.2019, právoplatným dňa 30.07.2019, nariadená ústavná starostlivosť, s jej umiestnením do L. R., pričom rodičia maloletej boli zaviazaní platiť na maloletú minimálne výživné. Všetky maloleté deti sa nachádzajú v starostlivosti profesionálnej matky. Na tunajšom súde prebiehalo konanie pod sp.zn. 37P/29/2019 o návrhu na vyslovenie osvojiteľnosti nad maloletými deťmi, ktoré konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu, keď hoci v čase podania návrhu boli splnené podmienky vyslovenia osvojiteľnosti, po podaní návrhu začala matka maloleté deti opäť navštevovať. Od decembra 2020 (kedy matka naposledy deti kontaktovala, a to telefonicky) matka maloleté deti nenavštívila, ani nekontaktovala. Otcovia sa o maloleté deti dlhodobo nezaujímajú, tieto nenavštevujú, ani inak nekontaktujú. Rodičia na maloleté deti neplatia výživné a neupravili si svoje rodinné a sociálne pomery, aby mohli vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti.

10. Podľa § 101 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

11. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) ZR, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak
a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu

a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

12. Podľa § 102 ods. 3 ZR, súhlas na osvojenie v prípadoch uvedených v odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

13. Podľa § 102 ods. 4 ZR, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

15. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

16. Podľa § 38 ods. 4 ZR, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 39 ods. 1, 2 a 4 ZR, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. (1) Ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka. (2) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká. (4)

18. Podľa § 56 ods. 1 až 3 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. (1) Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. (2) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje. (3)

19. Podľa § 57 ods. 3 ZR, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. (3)

20. Podľa § 58 ods. 1 až 7 ZR, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. (1) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. (2) Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. (3) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. (4) Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. (5) Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. (6) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť. (7)

21. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté deti tým, že ich nenavštevovali, ani nekontaktovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti, pričom im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka (§ 102 ods. 1 písm. a) ZR). Nezáujem matky a otca N. D. o maloleté deti mal súd za preukázanú aj zo skutočnosti, že sa vzdali možnosti zúčastniť sa pojednávania v tu prejednávanej veci. Z uvedených dôvodov boli splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí vo výroku I. rozsudku, čo znamená, že na prípadné osvojenie maloletých detí nebude potrebný súhlas rodičov.

22. Rodičia maloletých detí neprejavujú o maloleté deti skutočný záujem, nestarajú sa o ne, nevychovávali ich, riadne ich neživia, ani neplnia svoju vyživovaciu povinnosť, t.j. nezaujímajú sa o uspokojovanie potrieb maloletých detí, a teda vôbec si neplnia rodičovské povinnosti. Vzhľadom na to, že matka a otcovia dlhodobo hrubým spôsobom zanedbávajú svoje rodičovské povinnosti, rozhodol súd v zmysle § 38 ods. 4 ZR o pozbavení matky a oboch otcov maloletých detí výkonu ich rodičovských práv a povinností vo výroku II. rozsudku.

23. Z dôvodu, že súd rozhodol o pozbavení rodičov výkonu ich rodičovských práv a povinností, ustanovil maloletým deťom vo výroku III. rozsudku v súlade s § 39 ods. 2 ZR a § 56 ods. 1 ZR poručníka, a to F., ktoré s ustanovením za poručníka vyslovilo na pojednávaní súhlas. V zmysle § 58 ods. 1 ZR uložil súd poručníkovi vo výroku IV. rozsudku povinnosť predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletých detí a správy o maloletých deťoch.

24. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľom, otcom Ladislavom Zbojekom, procesným opatrovníkom a poručníkom by nebolo právne účinné, pretože títo sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.